

szám.

BRASSÓI LAPOK

POLITIKAI NAPILAP.

ELŐFIZETÉSI ARAK: $\frac{1}{4}$ évre 20 kor.,
 $\frac{1}{2}$ évre 10 k., $\frac{1}{4}$ évre 5 k. Egyes szám ára 8 f.

Felelős szerkesztő: Dr. Weisz Ignác.
Szerkesztő: Győri Imre.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Brassó, Kapu-utca 64. sz. — Telefon : 177

A helyzet.

Brassó, nov. 4.

A magyar belpolitika szekere alaposan beleragadt a válság fertőjébe. Nincs olyan világos fejű politikuskunk, még a legbeavatottabbak között sem, aki csak halvány képet is tudna alkotni magának arról, ami a bécsi boszorkánykonyhában kotyvasztódik.

Kossuth Ferenc kereskedelmi miniszter a Pester Lloyd hasábjain nyilatkozik azokról a hírekről, amelyek neki egy új kibontakozási alapot imputának.

— Nekem — ugymond Kossuth Ferenc — absolute nincsen tervem a politikai helyzet jövődő alakulására nézve, mert egy tervet csak akkor lehet megcsinálni, ha megadatott az az alap, amelyen a tervezetet meg is lehet alkotni. Ezek az alapok azonban ebben a pillanatban a magyar politikában nincsenek meg. Habár ifjúságomban költészettel is foglalkoztam, gondolkodásomban tanulmányaim és tapasztalataim alapján pozitív irányu ember vagyok. Olyan tervnek a kidolgozása, amelynek a gyakorlati megvalósításhoz szükséges kellékei hiány-

zanak: fantaszteria; erre azonban én nem vagyok kapható.

A függetlenségi párt hivatalos lapja, a „Budapest” jelenti: „A helyzet pedig teljességgel nem változott abban a tekintetben, hogy a válságból való komoly kibontakozás csak bizonyos, a nemzet igényeinek megfelelő föltételek mellett lehetséges. Abban a tekintetben sem változott a helyzet, hogy Bécsben még mindig ugyanaz a merev álláspont áll szemben minden nemzeti kíváncsúlommal és föltétellel, amely a bécsi koronatanács alkalmával volt észlelhető s amely világosan kifejezésre is jutott a felségnek ugy Kossuth Ferenc előtt, mint Werkerle Sándor és Andrássy Gyula gróf előtt tett nyilatkozataiban. Semmi se történt, ami arra vallana, hogy a felség e merev álláspontjából valamit engedett volna a nemzeti követelmények irányában. Így tehát azok a politikai tényezők, melyek hivatva lennének kibontakozási terv kidolgozására és ilyen tervnek a felség és a pártok elé való terjesztésére, nincsenek abban a helyzetben, hogy konkrét formában tervet készítsenek, mert nincsenek abban a helyzetben sem, hogy számol-

hassanak a terv lehetőségével. És mert még mindig így áll a dolog, mi a magunk részéről azt hisszük, hogy a legközelebbi minisztertanács se viszi előbbre a kibontakozás ügyét; nem hisszük, hogy a kormány tagjai, ha újra összeülnek is: képesek legyenek a kibontakozás dolgában olyas valami pozitív megállapodásra jutni, melyet kész kibontakozási tervnek lehetne mondani. És addig, amíg a király meg nem adja a kibontakozás számára a lehetőséget a nemzeti föltételekkel szemben való engedékenységgel: addig hiábavaló minden tanácskozás és próbálgatás. Addig nem is beszélhetünk tervről, hanem csak ábrándokról.”

A politikai figyelem a csütörtöki minisztertanács felé irányul abban a hitben, hogy a kormánytanács talán előbbre viszi azokat a törekvéseket, a melyek a válság megoldását célozzák. Kossuth Ferenc kijelentéséből ítélve oly döntés aligha történhetik e minis-teri tanácskozáson, amely a kibontakozást előbbre vinné. Majd elválik. Sőt mire e sorok napvilágot látnak, ké-
pünk is van róla. A minisztertanács eredményéről távirati rovatunkban em-
lí kezünk meg.

A „BRASSÓI LAPOK” tárcája

Az országuton.

Irta: PETERDI ANDOR.

Az augusztusi déli nap fehérre égette az országut porát, s a vándorlegény, aki Bécsből—Münchenbe igyekezett, sehogysem birta már ezt a kegyetlen hőséget. Meztőláb volt s a forró nap úgy égette a talpát, hogy minduntalan kénytelen volt letérni az ország-
utról s a vetéseket tiporta, melyek az út men-
tén beláthatatlan messzeségbe terültek el. Egy darabig még folyatta útját s mikor messziről megpillantott egy széles terebélyű árnyékos fát, elhatározta, hogy ott várja be a hűvös alkonyatot. Néhány perc múlva oda-
ért. Megállt az árnyékban s néhány jóleső, mély lélegzés után ledobva válláról batyut, kabátja ujjával végig törölte verejtékező hom-
lokát s levetette magáról a kabátot és leült.

Néhány percnyi pihenés után kabátja béléseiből — az volt az élezkamrája — elő-

kotorászott néhány szalonna darabot, két ka-
raj barna rozkenyeret, kinyitotta a bicskáját s hozzálátott a falatozáshoz.

Ha egy kis gyenge szellő néha végig
surrant a lombokon, széthuzta kék ingmel-
lét s engedte, hogy a jóságos szellőcske őt is cirógassa s kissé felüdítse.

A ebéd nem tartott sokáig. Evés után
bicskáját gondosan beletörölgette a fűbe, lecsukta és becsusztatta nadrágzsebébe, ak-
kor batyuját feje alá igazította, elnyújtózko-
dott s úgy pihent. Egy darabig belebámult a lombok sűrűjébe s leste, mikor mozgatja őket a tovasurruló kóbor szellőcske, s aztán elaludt.

Nagy, mélységes csönd ölelte át az
országutat és a körülie elterülő termőföldsé-
ket. A nagy forróság még a verebeket is
csendesen gubbasztásra kényszerítette s a
bágyadt, alvó legény mély lélegzete belehalt a természet isteni csendjébe.

Talán egy órát alhatott, mikor München
felől közeledett valaki, s hogy meglátta az

alvó vándort, oda szólt hozzá sima német-
séggel:

— Szervusz testvér! De ő nem ébredt
fel e megszólításra. Oly mély álomba me-
rült, hogy egy ágyulövessel sem tudták volna
fölzavarni.

Ez ismét rászólt:

— Hé pajtás, ébredj, mert rád szakad
az éjszaka!

Most fölébredt. Lomhán emelte fel fe-
jét s alig érthetően nyögte:

— Szervusz, hova, hova? Azután is-
mét lehanyatlott a batyura.

— Bécsbe tartok, — felelt a jövevény
s lassan odahelyezkedett a másik mellé.

— Itt kipihenheted magad. Ilyen árnyé-
kos helyzetet nem találsz egész Bécsig.

— Jó hely, kellemes hely ez. Egy órára
én is letelepszem ide. Honnan jössz te? —
kérdi aztán a pihenő legényt.

— Én, testvér, nagyon messziről jövök:
Törökországból. Néhány nap múlva Schweiz-
ben akarok lenni. Hát te honnan jössz?

Transsylvánia étterem és kávéház.

Elegáns berendezés; általános elismert kitűnő konyha; természetes erdélyi borok; pontos
kiszolgálás! — A kávéházban naponta DICK GYURI közkedvelt zenekara játszik.

(1771)

Kiváló tisztelettel:

ROTHENBÄCHER GY.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár - Fundația pt. Școală - BCU Cluj

Feminizmus és anyaság.

Írta: gróf VAY GÁBORNÉ.

Brassó, nov. 4.

Néhány év előtt egy mozgalom indult meg a nők között, melyet bátran „női szervezkedésnek” nevezhetni. Szándékosan kerülöm a „feminizmus” szót, mert alatta egészen mást képzelek és úgy vélem, hogy e szót a nők szervezkedésének tagjai egyszerűen bitorolják.

E mozgalomnak hívei beutazzák jóformán az egész világot, felkeresik az összes országokat, hogy híveket szerezzenek és híveket toborozzanak eszméjük propagálása végett, nem riadva vissza fáradságtól, kellemetlenségtől, sőt nehézségtől sem, pedig gyakran olyan elvekért szállnak sikra, amelyek nemcsak a szó szoros értelmében véve igazságtalanok, hanem egyszersmind minden nőiességtől mentek.

Jogokat akarnak az asszonyok számára kivívni, holott elfelejtik, hogy a teremtmény éppen őket tüntette ki legcsodásabb hatalmával, mert jogot és erőt adott nekik arra, hogy új életet teremtsenek, nemzedékeket és nemzetekeket alapítsanak.

Kell-e ennél fényesebb jog, kell-e ennél szebb hivatás? Melyik igazi nő mondhatja magáról, hogy a férfiak bármely jogával cserélne?

Nem a szavazati jog, nem a meddőség, nem a bírói süveg és nem a bonctani kés emeli az asszony értékét — hanem az anyaság!

Legyen anyja saját gyermekeinek, legyen anyja a szenvedő emberiségnek, legyen anyja az elhagyottaknak, a nyomorékoknak és elzüllötteknek.

Ha azt érzik a mai korban: a nők, hogy családi kötelességeiken kívül, marad nekik annyi fölösleges idejük, hogy a nyilvános pályára léphetnek — úgy ám tegyék meg! Lépjenek a közpályára — de foglal-

kozzanak a legégetőbb socialis kérdéssel — a gyermekmentéssel!

Keressék és kutassák ki — hol talál-
nak nyomorék, elzüllött összekevert, bün-
besodort, testileg-lelkileg megmetyelvezett és
elkényszeredett gyermekeket, emeljék ki őket
a sárból, a porból, a mótelyből és a bün-
ből, adják őket vissza az életnek, az embe-
riségnek — a hazának!

Ezer és ezer számba csoportosulnak és
egyesülnek az ugynevezett suffragettek —
akik megostromolják a parlamenteket és a
miniszteriumok hivatalait — csupán azért,
mert egy önző eszme megtévesztette és el-
térítette őket női voltuk igazi hivatásától és
e dőre ábrándok után vakon rohanva, elve-
szítik maguk alatt a talajt és összezavarják
a célt az iránynyal, a jogot a boldogulással,
az alanyt az állítmánnyal. Olyan világfel-
fogásokat állítanak fel, melyekért küzdeni
káros és küzdeni kár!

Csupán az önérdék és a hatalmi vágy
szól az ő kívánságuk mellett, az egyszerű
kötelesség érzetét és a keresetlen, de szerény
női hivatást mellőzik, kicsinylik és keveslik.

Elfelejtik, vagy nem akarnak törődni
azzal, hogy elveikkel a társadalmak egyen-
súlyát gyökeresen megbolygatják, és nem
érik, nem látják a teendőket azt az óriási
halmazt, mely az állami és társadalmi, gaz-
dasági és erkölcsi téren — általuk is meg-
oldásra vár.

Pedig, ha a nők szervezete csupán a
változott életviszonyoktól várja anyagi és
szellemi függetlenségét, úgy várja be lega-
lább, míg az individuális államtól a socialis
állam felé — való átmenet megtörtént!

A mai korban nem a nők egyenjogo-
sultsága a legsürgősebb és legégetőbb soci-
alis átalakulások egyike, hanem a gyermek-
menítés, mert az erkölcstelenség ezen darázs
fészkekből kinőtt, számtalan gyermek alakok-
tól széles e hazában hemzsegek az utcák,
a terek, és a falvak. Pedig — Róma dicső-
ségének és hatalmának tetőpontjáról akkor

zuhant alá, midőn gyermekei lelkében a leg-
durvább és legnagyobb foku erkölcstelenség
ülte diadalát, és vigyázzunk mert a történe-
lem gyakran ismétli önmagát!

Tagadom, hogy a nők egyenjogosult-
sága meg nem áll a férfié mellett; hiszen
ez csupán fenntartója annak, annak amit az
asszony teremti!

Tagadom, hogy a nők nincs joga a
méltatlanság és kizsákmányolása ellen va-
ló védekezésre, mert a kulturálmokban a
nemre való tekintet nélkül, egyformán védik
ma már minden polgárnak a jogos egyérté-
kűségét — és végre tagadom és elvetem a
női szervezkedés apostolainak azt az állítá-
sát, hogy a nő rabszolga!

Lehet, hogy rabszolgája saját magának,
a szenvedélyeinek, az idegeinek, a korlátoz-
ságának, az önzésének, a kényelmének és a
hiúságának, de nem rabszolgája ma már,
sem az államoknak, sem az egyháznak, sem
a társadalomnak.

Ellenben elismerem, hogy egymásután
dőlnek le a gátok az egyes osztályok, ren-
dek, fajok és felekezetek között — és ez ta-
lán jól van így; azonban adja a sors, hogy
a nem választófala, örökre maradjon meg,
teljes épségében és teljes érintetlenségében.

Csakis ezen természetszerű dualismus
alapján állhatjuk meg helyünket — a női
érték egész méltóságában.

Küzdjön a nő — és küzdjön a férfi —
de egymás mellett és nem egymás ellen.
Utóbbi a lét fenntartásáért mint eddig, a nő
pedig — akár egyenkint, akár testületileg
küzdjön a gyermekért. Saját gyermekéért,
felebarátja gyermekéért — hazája gyerme-
kéért.

Vivjon ki neki jogot, igazságot, egyen-
lőséget, megélhetést, becsületet, tisztességet
és kenyeret.

A létért való küzdelem, ezután sem a
nők jogegyenlősége körül forogjon, hanem
a feminizmus maradjon meg, saját keretén
belül, és foglalkozzék azon reformok megol-

— Berlinből jövök.
— Mióta vagy uton?
— Májusban volt tiz esztendeje, hogy
utra keltem.

Hova való vagy?

— Sziléziai születésű vagyok. Hát te?
— Én cseh vagyok. Egy Prága mel-
letti kis faluban születtem, a hentesmester-
séget Prágában tanultam, mint legény két
esztendeig dolgoztam s azután meguntam a
dicsőséget és világgá mentem. Már bejártam
egész Európát hat év alatt, azóta nem vol-
tam Ausztriában, most is csak keresztül me-
gyek rajta, s elhagytam, Isten tudja mikor
kerülök megint ide vissza, — nagyot sóhaj-
tott s azzal fejezte be: talán soha!

A sziléziai ezalatt előszedte az elemő-
zsiáját s lassan falatozott.

Missziról egy uri hintó közeledett fe-
léjük. A cseh hamar tapra állt s az utszélén
várta a robogó hintót. Mikor odaért hozzá,
megemelte zsiros sapkáját egy kis alamizsná-
ért. A hintóban egy fiatal pár ült s a férfi
meglassította a kocsiját, kivette erszényét s

két husz fillérest dobott a kéregető sap-
kája.

Néhány másodperc múlva csak a ko-
csi nyomán felcsapott porfelhők jeleztek,
hogy kocsi járt errefelé.

— Mennyit kaptál? — kérdezte a mohó
kíváncsisággal a sziléziai. A cseh kinyitotta
a markát s megmutatta a pénzt.

— A felét nekem adhatod — szólta a
sziléziai: — Ugy sincs most pénzem s nem
szeretnék üres zsebekkel a városba jönni.

— Nesze, itt a fele.

A sziléziai zsebre vágta a pénzt s to-
vább szövi aggodalmas szavait:

— A városban nem lehet kéregetni.
Azok a gonosz rendőrök olyan éberséggel
ügyeinek ránk, mintha csak tisztán miattunk
állanának a posztón.

— Én mindig kifogok rajtuk — foly-
tatta a cseh. — Egyetlen egyszer csíptem el
egy gazember Hamburgban, amikor egy
sajtós boltból kifordultam, akkor sem törté-
tént semmi bajom. Amikor előállítottak, rám
szólt a rendőrkapitány, hogy 12 óra alatt

hagyjam el a várost. Meg is tettem. Három
óra rá, már túl voltam árkon-bokron,
veszedelmem. Nem érdemes nagy városban
időzni.

Ezután a sziléziai rágyújtott egy ci-
garettára s éppen úgy elnyújtózott az
árnyékos fa alatt, mint a cseh. Nem szólt
egy szót sem, fujta a vidám füstkarikákat s
belebámult a sugaras messzeségbe. Ha egy
veréb belerepült a fölötte szétterpeszkedő
lombok közé, minden gondolat nélkül fi-
gyelte, amíg ismét towarepült. A cseh ismét
elaludt. A sziléziainak is elhamvadt a ci-
garettája s látva, hogy társa milyen jóízűen
horkol, ő is megkísérelte az alvást. El-
aludt.

A délutáni bágyasztó hőség a legjobb
altató és különösen kint a szabadban, ahol
a zsongás s a lombzizegés olyan megnyug-
tatóan hat az idegekre. A két legény úgy
aludt ott egymás mellett mintha, ki tudja,
valamikor együtt indultak volna el valamely
más világtájról erre az utra. Pedig soha-
sem látták egymást s ha elválnak, sohasem

CIRCUS STUTZBART a nyári szinkörben

Ma és naponta

Nagy nemzetközi díjbirkozások,

4000 korona kitűzött díjért,

amelyen a világ leghíresebb és legnagyobb birok mesterei vesznek részt.

Ma este mérkőznek:

I-ső pár:

Vanyek — Sturm Albert

II-ik pár:

Nagy Sándor. — Paul-Le-Boucher

III-ik pár:

Emil Peyruse. — Jack Gotsch

nap után holtrészegre itta magát és így kódorgott a város környékén. Ma éjszaka azután elérte a végzete. Eszméletlen állapotban találták ma reggel a Honterus tér közelében, a tramvay sínek mellett. Beszállították a kórházba. Mikor e sorokat írjuk még nem tért öntudatra. Talán nem is tél. Áldozata lett a páli nkának. Az ezredike, vagy a százezredik, vajon ki tudná megmondani? — A késő esti órákban vesszük a hirt, hogy Sirbu Alexe, anélkül hogy egy percre is eszméletre tért volna, meghalt.

— **A Brassói Magántisztviselők Egyletének választmánya** szombaton este 8 órakor kaszinóhelyiségében ülést tart az idei farsangi mulatsága előkészületeinek megbeszélése céljából. Az elnökség ezúton is kéri az összes választmányi tagok feltétlen megjelenését.

— **Országos végrehajtói kongresszus.** A bírósági végrehajtók országos egyesülete az ország összes bírósági végrehajtóinak részvételével — államosításuk érdekében — dec. 8-án országos kongresszust tart Budapesten. Az előkészítő bizottság dr. Márkus Dezső kuriai bírt kérte fel a diszelnökség elvállalására, ki a nála tisztelgőknek kijelentette, hogy ügyüket kész örömmel támogatja.

— **A brassói máv. altiszti olvasóköri f. hó 6-án,** szombaton saját körhelyiségeiben (Gácsmajor-u. 8.) műsorral egybekötött táncmulatságot rendez. Műsor: 1. Éji látogatás, költemény. 2. Nép dalok, hegedűn előadva. 3. A váratlan fordulat, dialóg, előadják Virág Erzsike és Róssa István. 4. Jön a vőlegény, monolog, előadja Kövendy Rózsika. 5. A walesi bárdok, költemény szavalja Sigmond Gyula. 6. A hangsúly, monolog előadja Mester Mariska. 7. Nem ismered a szép kis Hédit? . . . kuplé, éneklí Aschauer Iduska. 8. A tanító ur, dialóg, előadják Mester Mariska és Róssa István. 9. Nép dalok, éneklí Solyom Rózsika. 10. Mézeshetek után, dialóg, előadja Papp Irénke és Fogarasi Andor. 11. A fuzsitus muzsikusa, monolog előadják Kozma János. A zenét egy elsőrangú cigányzenekar szolgáltatja. A műsor kezdete 8 órakor. Belépő-díj személyenként 60 fillér. Vendégeket szívesen lát a rendezőség.

ANGOL-KÓR

tönkre fogja tenni az Ön gyermekének egészségét, ha nem tesz ellene gyorsan valamit.

SCOTT csukamájolaj Emulsió-ja

megszünteti az angolkórt, megerősíti a csontokat és egészséges hussal borítja azokat.

Azonfelül, és ez az, a mit tapasztalt szülők teljes értéke szerint meg tudnak becsülni, — semmi nehézséggel nem jár a kis szenvedőt rábírt arra, hogy a SCOTT-féle Emulsiót

Az Emulsió vásárlásánál a SCOTT-féle módszer védelmét — a halászt — kérjük figyelembe venni.

bevegye, mert kellemes, tejfeles íze van. A gyermek megemésztí, még ha a tejtől undorodik is.

A SCOTT-féle EMULSIÓ a legkiválóbb.

Egy eredeti üveg ára 2 K. 50 fill. Kapható minden gyógyszertárban.

— **Famagvak eladása.** A m. kir. földmívelésügyi miniszteriumban a hazai erdőbirtokosok által eladásra bejelentett erdei famagvakról egy kimutatás állítottatott össze,

mely a brassói kereskedelmi és iparkamara irodájában az érdekeltek által betekinthező.

— **Tűz.** Az éjszaka 11 óra tájban eddig ismeretlen okból kigyulladt a Hosszu-utca végén lévő huszárkaszárnyában levő asztalosműhely. — A tűzoltóság hamarosan kivonult a tűz színhelyére, de amire odaérkezett, a tüzet a kaszárnya készenléte lokalizálta. A kár jelentéktelen.

Törvénytörvény.

Brassó, 1909. nov. 4.

Rablás vádja alatt. (III-ik esküdt-széki tárgyalás.) Rablás és három rendbeli lopás büntetével vádolt Berbek Mihály tatrangi kovácssegéd ügyét tárgyalta ma az esküdtbíró. Nevezett azzal volt vádolva, hogy ez év július havában Gödri Józseftől a Bodola felé vezető országúton 370 koronát elrabolt. A vádlottat dr. Kölcze Károly helyettese, dr. Balogh József ügyvédjelölt védte. A bizonyítási eljárás befejezése után dr. Knörr Ferenc kir. ügyész a vádat elejtve, a bíróság az eljárást vádlott ellen megszüntette.

Telefon — Távirat.

Saját tudósítónk jelentése.)

(Budapest, 1909. november 4.)

Minisztertanács.

A kormány ma délután minisztertanácsot tartott, amelyen a helyzetről és a kibontakozás lehetőségeiről tárgyaltak.

Wekerle még e hét folyamán Bécsbe utazik, s kihallgatáson jelenik meg Őfelsége előtt, amikor is beszámol az eddigi tárgyalások eredményéről.

A kihallgatás után ismét minisztertanács lesz a jövő héten, amikor a kormány végleg dönteni fog a válság ügyében.

A kormánynak konkrét tervezete a kibontakozásra nézve nincs. Döntés a király további intézkedéseitől függ.

A Fremdenblatt Justh ellen.

A Fremdenblatt című bécsi lap mai számában hevesen támadja Justh Gyulát, s azzal vádolja, hogy a függetlenségi pártot orránál fogva vezeti.

Justh beszámolójához.

Batthyányi Tivadar gr. ma felkereste Kossuth Ferencet, s kérdést intézett hozzá, hogy nincs-e ellenvetése, ha a függetlenségi pártnak a bankcsoporton kívül álló tagjai is megjelennek a makói beszámolón?

Kossuth azt elelte, hogy fellenvetése ugyan nincs, de mégis inkább szeretné, ha csak a bankcsoport tagjai kísérik el Justhot beszámolójára, hogy semmiféle demonstrációra ne nyílhassek alkalom.

A szabadkai bünper.

Szabadkáról jelentik: a Haverda-ügy mai tárgyalásán folytatták Haverda Mariska leveleinek felolvasását.

A szép Mariska tagadja a levelek valódiságát s Jánossy is azt vallotta, hogy ő sem tud semmit ezekről a levelekről.

Az ügyész kérte a bíróságot, hogy a levelek tartalmát nyilvánítsa hamisnak. Lengyel Zoltán védő is tiltakozott a levelek valódisága ellen.

Délután a tanukihallgatásokra került a sor.

Legelsőnek özvegy Deák Lajosnét hallgatták ki, aki jelen volt a gyilkosságnál. Kijelenti, hogy nem tudja, ki gyilkolta meg Haverdánét. Előadja, hogy Haverdane sokszor panaszkodott a lányára, ki őt vénasszonyoknak, részeges banyának nevezte.

A következő tanu a tizenöt éves Deák Olga volt.

Klein Pál Lipót kihallgatása következett ezután. Előadja, hogy Mariskának havonta 300 koronát kölcsönzött a jövőre örökségre. Azt vallja, hogy Mariska igen pazarló életet folytatott.

Braun Henrik szabadkai lapszerkesztő azt vallja, hogy többször érintkezett az özvegygyel, aki sokat panaszkodott a lányára.

Popper Gyula cipész kihallgatására került a sor. Popper Gyula azt vallja, hogy Mariska többször felkereste őt és meg akarta vesztegetni, hogy Jánossy alibijét igazolja. De Popper ebbe nem ment bele.

Pestich Emil szabadkai rendőrkapitány a letartóztatás körülményeit monootta el részletesen. Panaszkodott, hogy a rendőrséget sok guny és gáncs érte a nyomozás alatt. Tagadja, hogy a rendőrségen brutálisan bántak volna el a vádlottakkal s mintha azt mondta volna, hogy ő majd lefűtyüli a zsiókat.

A tanukihallgatásokat holnap folytatják.

Gyermekeim mellé

házi kisasszonyt keresek, kit családtagul tekintenek.

A „BRASSÓI LAPOK” előfizetési díja.

HELYBEN vagy VIDÉKRE:
házhöz hordna. postán küldve.

Egy évre	20.—
Fél évre	10.—
Negyed évre	5.—
Egy hónapra	1.70

Előfizetni bármely naptól kezdve lehet
Mutatványszámokat készséggel küldünk

dásával, amelyeket a gyermek törvényes, méltányos, socialis és humánus jogai követelnek meg.

Ki levelezett gróf Mikó Imrével?

(Az Erdélyi Múzeum-Egyesület felhívása gróf Mikó Imre levelezésének kiadása ügyében.)

Brassó, nov. 4.

Az Erdélyi Múzeum-Egyesület, fennállása ötven éves fordulójára alkalmából kiadja nagy alapítóját, gróf Mikó Imre levelezését. E kiadás alapjául Mikónak 1855—1860 közt vezetett leveleskönyvei szolgálnak, melyekbe ő fontosabb, megőrzésre érdemesnek vélt leveleit sajátkezűleg lemásolta s utánuk mindjárt a reájuk vonatkozó válaszokat is beírta. De mivel Mikó ezt a jó szokását csak 1855-ben kezdte, élete utolsó éveiben pedig — nagymérvű elfoglaltságában — teljesen abbahagyta, levelezése csonka és hézagos, mert míg pl. 1848-ból hat levele maradt reánk, az 1848. előtti s az 1849—1854 közötti évekből egyetlen levelét sem ismerjük, életének utolsó 17 esztendejét pedig (1876 szeptember 16-án, 71 éves korában történt haláláig) alig 20 levél képviseli. Mikó leveleskönyvei anyagát kiegészítik azonban ama levelei, melyek az Erdélyi Múzeum-Egyesület levéltárában őriztetnek, továbbá a M. Nemzeti Múzeum és M. Tud. Akadémia könyvtáraiban találhatók, vagy melyeket egyesektől lehetett megszerezni. Az eddig felkutatott és összegyűjtött levelek száma immár meghaladja az ezeret és e gazdag levéltár alapján Mikó Imre 313 emberrel állt levelezésben, de kortársai között bizonyára többen is voltak, akikkel levelezett s kiknek nevét ma még nem ismerjük, mivel Mikó leveleskönyveiben sokszor 5—6 hónapos hézagokra akadunk, a hozzá intézett levelek pedig Mikó hagyatékában nem maradtak reánk; meg aztán Mikó levelei is szétszóródtak, vagy ismeretlen helyeken lappanganak. De minthogy az Erdélyi

kerülnek többé össze. A feledés befújja lábuk nyomát s falnyi távolságban, azt sem tudja egyik a másikáról, hogy él. De most együtt vannak, s testvériesen megosztották a kapott alamizsnát s együtt alszanak.

A nap belehajlik az alkonyatba s izzó, biboros színeivel előnti a vidéket. A lombréseken keresztül szűrődnek a piros sugarak s csókolgatják a két alvó vándor ember arcát. Mintha csak a napalkony aggodna miattuk hogy az éjszakát ne töltsék kint a szabadban, felcsókolja őket zsibbasztó álmaikból s küldi őket valamely hajlék alá.

Felébrednek.

— Jól elaludtunk — mondja a sziléziai.

— Isten ucase jó volt — mondja rá a cseh s lassan összeszedik cókőmjüket. A batyut vállukra csapják. Még állnak egy-két percet botra támaszkodva a fa alatt s mindegyik a maga útja irányában, egyik jobbra, másik balra néz. Aztán kezüket nyújtják egymásnak:

— Szervusz!

— Szervusz!

S elindulnak két ellenkező irányban, hátra sem néznek, csak mennek-ballagnak az országúton cél és ok nélkül, amíg a messzeség el nem nyeli őket.

(Folyt. köv.)

lyi Múzeum-Egyesület arra főrekszik, hogy kiadványa Mikónak lehetőleg minden levelét (még a magántermészetűeket és a rokonaihoz írottakat is) felölelje, tisztelettel kéri e lapok olvasóit illetve, intézeteket, hatóságokat, vagy közgyűjtemények kezelőit, szíveskedjenek — a tudomány érdekében — irataikat átnézni s a bennük netalán megmaradt Mikó-leveleket (tehát a Mikótól, vagy Mikóhoz írt leveleket) a kiadás céljára kétheti időre kikölcsönözni s a kolozsvári Egyetemi könyvtár igazgatósága címére ajánlott levélben megküldeni. E levelek a sajtó alatt levő több köteles nagy munkában a beküldő neve megőrkítésével fognak megjelenni: érettük a könyvtár igazgatósága szavatol és azokat lemásoltatásuk után hiány nélkül s köszönettel visszaküldi.

HIREK.

Brassó, 1909. nov. 4.

A Ma és a Holnap.

Minden emberre nézve az a kör a legfontosabb, melyben születik, dolgozik és meghal. Ámbár a jövő előkészítése állítólag szintén a mai emberek kötelessége, mégis az emberi munka nagyrésze értelmileg a mai életért, anyagilag véve meg teljesen abban merül ki. Napjainkban a munka teszi életünk nagyrészét, és formálja az életet.

Nem kell nagyon messzire, csak több évtizedre visszapillantunk, hogy észrevegyük a beállott politikai, alkotmányjogi vívmányokat, melylyel karöltve járt — a gép megismerése folytán — a gazdasági élet átalakulása. Nehezebb már észrevenni, de föltétlenül megállapítható az új korszak megszületése az emberi eszmékben, melyek hatása bár nem oly közvetlenül mutatható ki, mint az előbbieké, de annál mélyebb átalakulást okoznak. Főleg az irodalomban, meg tudományban és így nem-sokára már a magasabb politikai és gazdasági viszonyok közt az emberi lélekben, vallásban, meg az erkölcsben is.

A pénzért való küzdelem nem terem egy gazdasági társadalmat, kevesebb az sokkal annál és már-már, még egy utolsó jelmutatás után összeroppanni készül az egész. Mert már mozog ott valami abban a mélységben, a hol milliók és milliók dolgoznak, nemcsak munkások, hanem velük együtt az ügyvédek, írók és orvosok és akik egy hosszú emberéletet, igazi vallás, tudás, meg erkölcs nélkül kénytelenek végigrobotolni a pusztá megélhetésért.

Nem — talán csak egyelőre nem — egy nézetről, osztályról, vagy politikáról van szó, hanem a máról. A küzdők már érzik, a hatalmasok, a buták — nem észbeli tehetségre vonatkozólag — meg nem hiszik, hogy mint mindig, most is csak ledül egyszer a templom, az iskola, meg a börtön fala és vele együtt eltűnik ez a hitünk, elvesznek az urak és talán föltűnik valami más. Már jöhet az ember, egyedüli, és örök tulajdonunkkal, az élettel...

—o—

— **Halálozás.** Részvételt vesszük a hirt, hogy Jahn Karolina, dr. Jahn Frigyes kir. táblabíró és dr. Jahn Károly brassói főreáliskolai tanár édesanyja ma éjszaka meghalt.

— **Az erdélyi múzeum-egyesület ötven éves jubileuma.** Az erdélyi múzeum egyesület 1909 november 23. és 24. napján ötven éves fennállása örömeire ünnepet ül. A részvételtől az egyesület titkári hivatala f. hó 14-ig értesítést kér. A megjelenők igényéről szállás iránt, végül arról, hogy mely testületek, kik által kívánják a közgyűlésen üdvözölni az egyesületet. Egyesületi tagok a jubileumra az állami vasutakon féláru jeggyel utazhatnak, ha a nevükre kiállítandó igazolványért idejében a titkári hivatalhoz (egyetemi könyvtár) fordulnak. Megjelenés a közgyűlésen magyar díszruhában vagy fekete öltözetben. Az ünnep sorrendje: Fogadás a pályaudvaron november hó 22-én este 10 ó. 30 p., 10 ó. 50 p. November 23-án, kedden: d., e. 10 órakor közgyűlés az egyetem aulájában (főkapu, II. emelet). Tárgysor: 1. Megnyitó beszéd gróf Esterházy Kálmán elnöktől. 2. Üdvözlések. 3. Az erdélyi múzeum-egyesület alapítása, előadja Schilling Lajos főtitkár. 4. Berekesztő beszéd báró Wesselényi Miklós alelnöktől. A közgyűlés végeztével: 1. A gyűjtemények megtekintése. 2. Gróf Mikó Imre szobrát a múzeum-kertben megkoszorúzza az egyesület nevében dr. Lechner Károly alelnök. D. u. 2 órakor Kolozsvár sz. kir. város közebébe a New-York szállóban, 7 órakor diszeloadás a Nemzeti Színházban. November 24-én, szerdán: D. e. 9—12 óráig a múzeumi gyűjtemények bemutatása a tisztviselők által, valamint Kolozsvár nevezetességeinek megtekintése.

— **A brassói róm. kath. egyházközség választmánya a püspöknél.** A brassói róm. kath. egyházközség választmánya ma délelőtt 11 órakor dr. Vajna Gábor főgondnok vezetése alatt a szentfenczrendi nővérek zárdájának dísztermében üdvözölte Majláth Gusztáv Károly gróf, erdélyi püspököt névnapja alkalmából. Az üdvözlő beszédet dr. Vajna Gábor tartotta. A püspök meleg szavakkal köszönte meg az üdvözlést. Majláth Gusztáv Károly gróf ma délután a gyorsvonattal elutazott városunkból.

— **Filharmonikus társaság.** Pénteken este 8 órakor a Filharmonikus társaság összpóbat tart. Az összes tagok megjelenését kéri a vezetőség.

— **A Brassói Magyar Dalárda II-ik dalestélye.** A „Brassói Magyar Dalárda” 1909. évi november hó 13-án (szombaton, este 8 órakor tartja Budeusz Aladár karnagy ur vezetése és — a városi zenekar közreműködése mellett — az Iparegylet nagytermében táncal egybekötött II-ik rendes dalestélyét. Belépti-díjak: személy-jegy 2 kor., család-jegy (3 személyre) 5 kor., tanuló-jegy 1 korona. Jegyek előre válthatók: Nagy István egyleti pénztáros ur lensori kalapüzletében és az estély napján este 7 órától a Gewerbeverein pénztáránál. A dalestély műsora a következő: 1. Bellovics Imre: „A kürt”. 2. Dalok. Éneklő: Baumann Josefina urnő. Zongorán kíséri: Stadler József. 3. Csokonai—Lavotta—Hoppe: „A reményhez”. 5. Gárdonyi—Révfy: „Éjjel a Tiszán”. 5. Magyar népdalok. Éneklő: Girsik Gyula. Cimbálon kíséri: Zsuffa Jenő. 6. Vig dialóg. Cs. B. és Cs. M. 7. Móra, Hoppe: „Magyar dalsorozat.” Az estély tiszta jövedelmének 10 százaléka a tömösi honvédelmék restaurálási költségeire fordíttatik.

— **Csavargó sors.** Az alkoholnak áldozott esztendő hosszú során át Sirbu Alexe 57 éves cementgyári munkás. Nap

ÖNKÉNTESÉK!

elegáns, fess, jó állásu
= egyenruhákat =

LENGYEL GYULA egyenruhakész
tőné, BRASSÓ
Hosszu-u. 14. sz. a. kaphatnak.

A drezdai szabászati akadémián
diplomat nyert.

SOLE LIPÓT

ruggyanta-bélyegző-gyár
— és véső-intézet —

BRASSÓ, Weisz Mihály-utca 2. sz.
ALAPÍTTATOTT 1879-ben.

GYÁRT: Érc-bélyegzőket, címereket,
monogramokat, himző-modelleket, aj-
tó-címeket, névalírásokat a legpon-
tósabb kivitelben, legolcsóbb árak mellett.
Számológépek állandóan raktáron.

Fontos egészségesekeknek és betegek-
nek (különösen enkorbetegeknek).

Szíveskedjék a **TENTESCH**-féle
egészségi tápanyag és Nusmuss-
ból, ugyisint a más különféle
süteményt és valódi Graham és
Buza-dara kenyérből kóstolni.

Közép-utca 23. sz. a.

Egyszer próbálva! Sokat dícsérve!
Kérjen ingyen árjegyzéket!

Mózes András

dizsmű-esztergályos, BRASSÓ,
Hosszu-utca 32. szám.

Van szerencsém értesíteni a n. é. kö-
zönséget, hogy műhelyemet motörerőre
rendeztem be, melynél fogva azon hely-
zetben vagyok, hogy minden e szakmába
vágó munkákat a legrövidebb idő alatt,
jutányos árak mellett gyorsan és pon-
tosan eszközölök.

ajánlom úgy szilva-mint juharc-csapjaimat, a
melyeket nagyban és kicsinyben szállítok.
Kiváncsra árjegyzékkel is szolgálok!

SCHERG VILMOS és Tsa

posztógyáriai ajánlják

saját gyártmányu, minden-
féle divat-, egyenruha-szöveiteket,
lodenekeket, posztókat, futószőnye-
geket, uti plaideket, ágy-, kocs-
és lótakarókat stb.

RAKTÁR a Ferenc József-téren.

Krämer Károly

Brassó. Fekete-utca 31.
A legjobb és legolcsóbb beszerzés.
hely műesztérge munkákban u. m.
ablak-karnis, ruhafogas, ruhaáll-
vány, könyvszekrény, ebédő szé-
kekben stb.

Speciálista hordócsapokban.

Javítások pontosan és olcsón.

Elegáns és jó minőségű

Egyen és Polgári ruhát

előnyös árakban készít

Szőcs György

Brassó, Weisz Mihály-u. 10.

Katonai felszerelések nagy raktára.

Kitűnő reggeli és uzsonasütemény
valamint igen jó

házikenyer kapható a

Schmidts Vilmos-féle

sütődében

Cérna-u. 3. és fiókjában Hirscher-
utca 6. szám alatt.

**Mű-ruhafestő és
vegyszeri tisztító-intézet****Schmitz József**

Brassó, Hosszu-utca 8.

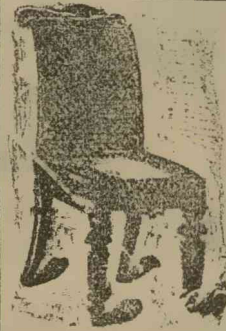
Legolcsóbb gyári árak.

Viaszosvászon és linoleum utánzat
tricot és fehérnemű

nagy választékban, — — —
— a legolcsóbb árban

ESSIGMANN K.-nál

BRASSÓ, (a vörös kereszt-hez)
Főtér, gyümölcs-sor 19.

SCHIESER PÁL

kárpitos és
bútorkereskedő

BRASSÓ,
Kapu-utca 54.

Divatos, jutányos

bútor minden stílusban és
az asztalos szak-
mába vágó ösz-
szes munkák, az
azokhoz használt
szárazfáért sza-
vatolva szállít

TAJERLING JÁNOS

asztalos-műhelye, Brassó. Kórház-u. 13
Mintá divatos bútorok, díó, tölgy, juharfából

A PODEK Emil-féle

BRASSÓ, Lópiac 11. sz. alatti

könyvkötészet és modern berende-
zésű dobozkészítő műhely elvállal
minden e szakmába vágó munká-
kat, különleges Pipere-munkákat,
szavatolt pontos és olcsó kivitelben

Vidéki megrendelések — — —
— — — azonnal eszközöltetnek.

Minden ezen szakmába vágó
munkákat olcsón és legpon-
tosabban készít

Antosch E.

kárpitos,

BRASSÓ, Fekete-utca 27. sz

Törv. védett

Karbid-lámpa

csakis

Weikens Konrád-nál

Szt. János-u. 32. sz. a. kapható.

Nagy Karbid-raktár.

Teutsch Gyula

vasöntöde, gép és fém-
áru gyár

BRASSÓ.

LANG és THEIL

drogueria

BRASSÓ, Buzasor 8. sz. a.

Mindenemű illatszerek és

toilette-cikkek
olcsó bevásárlási forrása.

A legdivatosabb

vas- és rézbútorok,
valamint legjobb
hygienikus iskolapadok

lakás, szálló, kórház- és iskolaberende-
zések, csak saját gyártmány, kitűnő
hazai anyagból. Továbbá a legszolidabb
— mű- és építményeket szállítja —

Bernhardt Rud. utóda

iroda és a legmodernebb gép-
berendezési gyártelep — — —
BRASSÓ, Fekete-utca 33. sz.

Kreuz Vilmos

mázoló és lakkozó

BRASSÓ, Felső Fekete-utca 5. sz.

Ajánlja magát minden e szakmába
vágó munkák elkészítésére. Jó és
tartós munkáért szavatoltatik.
Finomra dörzsölt olajfes-
tékek eladása.

BÚTOR

Minden stílusban.

Szolid és olcsó gyártmány.

A bútorcsarnokban bútor mindig készletben.

HUBBES JÁNOS

épület- és bútorasztalos, gőzerőre berendezve

BRASSÓ, Hosszu-u. 151.

Telefon szám

— 235. —

Alapított : az 1867-ik évben.

Helmhold utódai-Tuza Reg.

ékszer-, arany- ezüst-
és órakereskedés

Brassó, Weisz Mihály-utca 24.

Száz ékszer-különlegességek!
övek és kapesok.

Saját javító-műhely! Veszek régi
arany-ezüstöt és drágakövet!

Csak Stern János kőféltverőnél

Hirscher-utca 3. kapható
Transmiszió-kötél, malomfelvonó
gurtni, spárga-gurtni, juta-gurtni,
redőny-zsinórok, spárgák, lóhálók,
hintaágy, vásári táskák, hátvédő,
tábori székek, gyermekhinták, ab-
lakvédő gurtnik, gyermekhordó
gurtnik, vízhatlan ponyvák
és minden e szakmába vágó tárgyak.
Pontos kiszolgálás!

Binder Ede

órás.

Brassó, Kolostor-u. 7.

Európa szálloda mellett

Nagy raktár arany-, ezüst-, acél-, nickel-
inga-, ébresztő- és schwarzaldi órák-
ban, valamint arany és ezüst-árúkból
Javítások gyorsan és pontosan tel-
jesítetnek.
Feltétlen szavatosság.

Zongorák

különböző árban

Richter W. P.

Uj-utca 12.

Egyedüli képviselő: Bösendorf,
Blüthner, Stingel, Rösler stb.
féle zongoráknak.

Felagatott hangszerek legnagyobb
raktára.

Alapított 1878. — 1

Stepanek F.

BRASSÓ.

Raktáron tart párnázott ülő-
garnitúrákat, divánokat a leg-
újabb stílusban, legjobb mino-
ségben és olcsó árak mellett.

Ülőbútorok átalakítása és kijavítása
a legolcsóbb árakban elvállaltatik.

Jól és dúsán felszerelt raktár
tart stíluszerűen gondos kivitelű

kézimunkákban

Schnell Jozefa

kézműáru kereskedése

Brassó, Kolostor-utca 31. sz.

Kézimunkák felvétele.

Előnyömtatás. — Olcsó árak.

Bevásárlási utamról hazatérve
van szerencsém a n. é. hölgykö-
zönség figyelmét dűstartalmu rak-
táramra

Női és leánykalapokban

tisztelettel felhívni.

Régi kalapok olcsón javíttatnak.

Szíves pártfogást kér

WEISZ RÓZA, Kapu-u. 16.

HUBBES JÁNOS

épület- és bútorasztalos, gőzerőre berendezve

BRASSÓ, Hosszu-u. 151.

Telefon szám

— 235. —

Legdusabb választék virág
és disznövényekben, mindig
friss állapotban kapható

Katzianer és Fink-nél

Kolostor-u. 29. sz. a.

Conservatorista

Zongora órákat ad.

Kapu-u. 36. sz. 1.

Virágcsarnok

ifj. Wilk M. F.

BRASSÓ, Weisz Mihály-u. 20.

Vidéki megrendelések külö-
nös figyelemmel fagymento-
sen eszközöltetnek.

Telefon sz. 133.

Ajánlunk kitűnő jó son-
kát, felvágott, hátgerinc, frank-
furti virslit, kitűnő házi disz-
nőfőcsajtot stb.

Kamner és Irkovska

Lópiac

MINDENFÉLE IMAKÖNYV nagy választékban

„Brassói Lapok” könyvkereskedésében
Brassó, Kapu-utca 64.

KAPHATÓK jutányos árak és feltételek mellet — részletfizetésre is — elsőrangú gyártmányu minden fajta varrógépek, kerékpárok, fa- és vasbutorok, képek, tükrök, inga és zsebórák, aranyneimű szalon-gárnitúrák, divánok, matracok, fali- és futószőnyegek, paplanok, mindenfajta vásznak, köntöskelmék kész férfi- és fiuruhák, esetleg, mérték után is készítek. Nagy választék nemzeti zászlókban.

Szöllősy Zs.

Brassó, Kapu-utca 69

Ügyenőkök megfelelő fizetés mellett felvétetnek.

Egy új ház eladó

Kereszt-utca 23. sz. a.

—2095—

AZ UJSÁG.

POLITIKAI NAPILAP.

Felelős szerkesztő: Gajári Ödön.

Társszerkesztő: dr. Ágai Béla.

Főmunkatársak:

Herczeg Ferencz, Kenedi Géza,
Kóbor Tamás, Kozma Andor,
Mikszáth Kálmán.

Előfizetési árak: 1 hónapra 2 K 40 f,
1/4 évre 7 K, félévre 14 K, egész
évre 28 K. „AZ UJSÁG” a „DIVAT-
SALON”-nal együttesen előfizetve
1/4 évre 9 K. o o

Cím: „AZ UJSÁG” kiadóhivatala, Bu-
dapest, Rákóczi-ut 54.

Vidéki előfizetők figyelmébe: Vidékről Bu-
dapestre érkező, itt tartzkodó vagy át-
utazó előfizetőinknek az „Olvasóterem”
New-York-Palota, Erzsébet-körút 9., me-
netrendekkel, fürdők prospektusaival és
egyáltalában minden tudnivalóval a leg-
készségesebben áll rendelkezésre. o o o
Az „Olvasóterem” reggel 8-tól este 8-ig van
nyitva. o o o o o o o o o o

PÉNZ EMET nem akarom
az ablakon ki-
dobni és ezért csak

vásárolom be ruhaszükségletemet
az őszi és téli idényre.

Pótolja a mérték után készült munkát.

Nagy választék városi és utazó-bundákban, lábzsákokban és valódi
bőr kabátokban, továbbá sport, vadász és kocsis diszöltönyökben.

Izsák Henrik és Társa cégnél

Brassó, Kapu-utca 9—11. sz.

Reklám-árak:

Férfi-osztály:

Őszi felöltő . 18 K
Átmeneti kabát 20 „
Loden-gallér . 11 „
Fekete és barna
téli kabát . 17 „
Őszi és téli öltöny 17 „
Kabát szörme bél. 19 „
téli . 12 „
Téli nadrág . 6 „

Fiu osztály.

Őszi és téli öltöny 11 K
Átmeneti kabát . 14 „
Téli kabát 15 „
Öltöny 3—10 éves részére 6 „
Téli kabát 3—10 é. rész. 9 „

Új üzlet!

Az összes áru a
legújabb divat
szerint a legjob-
ban van

elkészítve

Új üzlet

Osztálysorsjegyet
vegyen csak

FRIEDE GYULA és Társa

osztálysorsjegy
főáruháiban

BRASSÓ, Kolostor-utca 36.

NAGYSZEBEN, Disznódi-utca 1.

Hivatalos ár: 1/8 sorsjegy K 1.50. 1/4 sorsjegy K 3.—. 1/2 sorsjegy K 6.—. 1/1 sorsjegy K 12.—

Siessen, mert legfőbb ideje, miután az I. osztály huzása már november hó 18. és 20-án lesz.

GOLDSTEIN B. mellfüző különlegességek Kolostor-utca 21.

Lapátalajdonos a „Brassói Lapok” nyomdája.